

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. Gorzowska 19
tel./fax 728-75-27
66-431 SANTOK

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W SANTOKU

za 2017r.

14.01.18.00.18
RADA GMINY
SANTOK

Wstęp

Ośrodek Pomocy Społecznej jest budżetową jednostką organizacyjną gminy, obejmującą swoją działalnością teren Gminy Santok - 15 sołectw – Baranowice, Czechów, Górki, Gralewo, Janczewo, Jastrzębnik, Lipki Małe, Lipki Wielkie, Ludziszawice, Mąkoszyce, Nowe Polichno, Płomykowo, Santok, Stare Polichno, Wawrów.

Działa na podstawie uchwały nr XIII/44/90 z dnia 15 lutego 1990r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku.

Ośrodek realizuje zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, jak również inne zadania wynikające z zadań pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest elementem składowym polityki społecznej państwa, mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Głównym zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom życiowym, których osoby nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zadania z zakresu pomocy społecznej zawarte są w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, która jest podstawowym, ale nie jedynym źródłem prawa pomocy społecznej. Jej uzupełnienie i uszczegółowienie stanowią liczne akty wykonawcze.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., który brzmi: *ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. Zatrudnionych jest czterech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.*

Podział rejonów przedstawia się następująco:

I rejon – starszy pracownik socjalny - Helena Rałowska

miejsowości: Gralewo, Wawrów, Płomykowo

II rejon – specjalista pracy socjalnej- Jolanta Ciechorowska

miejsowości: Stare Polichno, Janczewo, Górki, Czechów

III rejon –starszy pracownik socjalny – Elżbieta Mandziuk

miejsowości: Nowe Polichno, Ludziszawice, Mąkoszyce, Baranowice, Lipki Małe,
Jastrzębnik

IV rejon - pracownik socjalny – Ewa Nowak

miejsowości : Lipki Wielkie, Santok

ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym zawarte w ustawie o pomocy społecznej:

1. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. Sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej (*projekt budżetu*);
3. Udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom potrzebującym;
4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
8. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10. Praca socjalna;
11. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
13. Dożywianie dzieci;
14. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
16. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
17. Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników;
18. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
19. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Do zadań własnych gminy należy m.in:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych specjalnych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
5. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego oraz szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
6. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Świadczenia z pomocy społecznej

Obowiązek wykonywania zadań pomocy społecznej spoczywa na gminie i administracji rządowej. Realizację tych zadań określono rocznym planem finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2017r. zgodnie z budżetem OPS w Santoku na działalność i realizację zadań tut. ośrodka wydano 10 536 188,62 zł. Powyższe środki wydatkowane były na wypłaty różnorodnych świadczeń dla mieszkańców Gminy Santok, pokrycie kosztów żywienia dzieci w szkołach i przedszkolach, wypoczynek letni dla dzieci oraz na utrzymanie Ośrodka.

Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie gminy Santok w 2017 r. wynosiła 8 579 mieszkańców. Ze świadczeń z pomocy społecznej skorzystało 195 rodzin łącznie 432 osób samotnie gospodarujących i w rodzinie.

W 2017 r. Ośrodek pomocy Społecznej w Santoku realizował następujące zadania pomocy społecznej:

W ramach zadań własnych gminy:

Struktura wydatków własnych w okresie sprawozdawczym obejmowała głównie :

1. zasiłki stałe;
2. składki na ubezpieczenia zdrowotne;
3. zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne
4. dożywianie dzieci i młodzieży;
5. zasiłki okresowe;

Zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **634 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”.
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **514 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”

Zasiłki stałe z tytułu niepełnosprawności

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 634 zł .
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. 514 zł .

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie.
- 2) w przypadku osoby w rodzinie- różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi **604 zł**, minimalna **30 zł** .

Do 31 grudnia 2017r. wypłacono zasiłki stałe 53 rodzinom na łączną kwotę 312 276,84zł.

Zgodnie z art. 17 ust. 20 do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzane były za osoby pobierające zasiłki stałe w wysokości uzależnionej od kwoty zasiłku. Reguluje to art. 66 ust. 1 pkt. 26 i art. 73 pkt. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, który stanowi, że osobie pobierającej zasiłek stały z pomocy społecznej nie podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu przysługują świadczenia zdrowotne od dnia przyznania do dnia utraty prawa do pobierania zasiłku stałego.

	Poszczególne lata		
	2015	2016	2017
	Zasiłek stały		
Liczba rodzin	45	57	53
Kwota świadczeń	247 441,62	296 575,12	312 276,84

Zasiłki celowe

Zasiłki celowe są obowiązkowym zadaniem gminy o charakterze fakultatywnym. Przyznawane są w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź też w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomocy w tej formie udzielono łącznie 91 rodzinom na kwotę 40 ,000 zł .

Liczba osób pobierająca zasiłek celowy w latach 2015-2017

	Poszczególne lata		
	2015	2016	2017
	Zasiłek celowy		
Liczba rodzin	80	91	91
Kwota świadczeń	53 000,00	40 000,00	40 000,00

Liczba rodzin pobierających zasiłek na pokrycie kosztów strat w wyniku klęski żywiołowej w latach 2015-2017

	Poszczególne lata		
	2015	2016	2017
	Zasiłek na pokrycie strat powstałych w wyniku klęski żywiołowej		
Liczba rodzin	1	-	10
Kwota świadczeń	6 000,00	-	43 000,00

W 2017r. przez województwo lubuskie przeszedł Orkan Ksawery i Orkan Grzegorz. Oba Orkany wyrządziły ogromne szkody także na terenie Gminy Santok . Wichura uszkodziła linie energetyczne przez co wiele domostw pozostawało bez prądu, uszkodzonych zostało 10 budynków mieszkalnych . Osoby poszkodowane po rozeznaniu sytuacji przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymały pomoc finansową w łącznej kwocie 43 tyś.

Orkan Ksawery 9 rodzin na kwotę – 37 000, 00zł.

Orkan Grzegorz 1 rodzina na kwotę – 6 000,00zł.

Dożywianie

W 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach Programu są realizowane działania dotyczące w szczególności:

1) zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

a) dzieciom do 7 roku życia;

b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;

c) osobom i rodzinom znajdujących się w sytuacji wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej;

2) w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej ($634 \times 150\% = 951\text{zł.}$), osoby w rodzinie ($514 \times 150\% \times \text{liczba osób w rodzinie}$).

W ramach programu na finansowanie posiłków dla dzieci w placówkach szkolnych i przedszkolnych żywieniem objętych było 74 dzieci i młodzieży na kwotę 41 062,00zł.

W 2017r. dzieci zostały objęte żywieniem w następujących placówkach:

- Zespół Szkół w Lipkach Wielkich
- Zespół Szkół w Santoku
- Szkoła Podstawowa Janczewo
- Szkoła Podstawowa Wawrów ,
- Szkoła Podstawowa Goszczanowo
- Zespół Szkół Specjalnych Nr 14 ul. Mościckiego 3, Gorzów Wlkp.
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ul. Szosowa 109, Lipki Wielkie
- Zespół Kształcenia Specjalnego ul. Dunikowskiego 5, Gorzów Wlkp.
- Przedszkole Santok
- Przedszkole Lipki Wielkie
- Przedszkole Wawrów

„ Program państwa w zakresie dożywiania”

„ Program Państwa w zakresie dożywiania”			
	2015	2016	2017
Zasiłki celowe na zakup żywności	179 610,92	128 174,55	128 054,00
Na dowóz posiłków	5 070,00	4 101,00	5 884,00
Żywnienie dzieci w szkole	84 319,08	62 724,45	41 062,00

„Program państwa w zakresie dożywiania” - wykaz środków finansowych

„ Program Państwa w zakresie dożywiania „ – źródło finansowania			
	2015	2016	2017
Środki zlecone	191 000,00	117 000,00	105 000,00
Środki własne	78 000,00	78 000,00	70 000,00
Razem	269 000,00	195 000,00	175 000,00

Zasiłki okresowe

Są zadaniami własnymi gminy o charakterze obligatoryjnym finansowanym z budżetu państwa. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny

Zasiłek okresowy ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
- 2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie

Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. **W 2017r. wypłacono zasiłki okresowe 74 rodzinom (184 osobom) na kwotę 97 000,00 zł.**

Liczba osób pobierająca zasiłek okresowy w latach 2015-2017

	Poszczególne lata		
	2015	2016	2017
	Zasiłek okresowy		
Liczba rodzin	103	108	74
Liczba osób	311	324	184
Kwota świadczeń	180 000,000	134 000,00	97 000,00

Inne formy pomocy

Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku w 2017 r. realizował również zadania pomocy społecznej w innych zakresach działania :

- wypoczynek letni dzieci
- przyznawanie dodatków mieszkaniowych;
- w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Gorzowie Wlkp. i Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna w Gorzowie Wlkp.
- rodziny zagrożone objęte zostały indywidualnymi spotkaniami z psychologiem i pedagogiem, w ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. Spotkanie miały charakter rozmowy o problemach z jakimi uczestnicy borykają się w toku życia codziennego, połączonej z profesjonalnym poradnictwem. W czasie tej rozmowy uczestnicy mówili o swoich rozterkach, problemach i dylematach życiowych;
- Kierowanie osób do uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej .

Wypoczynek letni

W 2017 r. z wypoczynku letniego skorzystało 15 dzieci z terenu gminy Santok. Znaczna część wypoczywających dzieci pochodzi z rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej z uwagi na trudną sytuację

W 2017r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku pokrył koszt wypoczynku letniego 10 dzieci na obozie w Łukęcinie . **Na ten cel wydatkowano 6 300 zł.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. przyznało 10 miejsc dla dzieci z Gminy Santok. Dzieci wypoczywały w Lewinie Kłodzkim. Uczestnikami mogły być dzieci w wieku 7-15 lat z rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji. Koszty wypoczynku w całości pokrywał organizator.

Bank Żywności

W 2017r. realizowana była współpraca Bankiem Żywności w Gorzowie Wlkp. Najubożsi mieszkańcy naszej gminy otrzymywali żywność (m.in. mąkę, makaron, mleko, cukier, kaszę, ryż, dania gotowe) w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), pomoc otrzymało 300 osób za 115 rodzin. Wsparciem objęte zostały osoby samotne i rodziny spełniające kryterium dochodowe, które w myśl znowelizowanych przepisów wynosiło 150% kryterium dochodowego. (od stycznia 2017r. – kryterium dochodowe 200% tj. 1268zł. na osobę samotnie gospodarującą; 1028 zł. – na osobę w rodzinie)

Wydatek – 842,00zł (wyladunek jabłek, żywności)

Paczki Bożonarodzeniowe dla dzieci

W grudniu 2017 rozdanych zostało 40 paczek dla dzieci w wieku do 14 roku życia.

Ogółem wydano 1460zł (koszt jednej paczki wyniósł 36,50zł.)

Dodatki mieszkaniowe

OPS w Santoku realizuje również zadanie gminy w zakresie dodatków mieszkaniowych przyjmując i przetwarzając wnioski o dodatki wraz z przygotowaniem decyzji administracyjnej. Przyznanie tego typu pomocy warunkuje ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 71 poz. 734 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. Z 2002r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mieszkającym w lokalach, do których mają tytuł prawny, oraz osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny jeśli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w przypadku gospodarstwa jednoosobowego; i kwoty 125% najniższej emerytury w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Kwota najniższej emerytury od 1 marca 2017 r. wynosiła 882,56 zł brutto.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe. Do dochodu nie wlicza się: świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, dodatków dla sierot zupełnych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej oraz dodatku mieszkaniowego.

Przyznanie dodatku mieszkaniowego uwarunkowane jest również od spełnienia kryterium powierzchniowego na liczbę członków gospodarstwa domowego:

Liczba osób	Normatywna powierzchnia	Dopuszczalne przekroczenie powierzchni normatywnej o 30%	Dopuszczalne przekroczenie powierzchni normatywnej o 50%
1 osoba	35 m ²	45,5 m ²	52,5 m ²
2 osoby	40 m ²	52,0 m ²	60,0 m ²
3 osoby	45 m ²	58,5 m ²	67,5 m ²
4 osoby	55 m ²	71,5 m ²	82,5 m ²
5 osób	65 m ²	84,5 m ²	97,5 m ²
6 osób*	70 m ²	91,0 m ²	105,0 m ²

* na każdą następną osobę w rodzinie przypada kolejne 5 m².

Wymagana normatywna powierzchnia użytkowa zostaje podwyższona o 15 m², jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkania w osobnym pokoju (wymagane orzeczenie o niepełnosprawności i stosowne zaświadczenie lekarskie). Wysokość dodatku stanowi różnicę pomiędzy wydatkiem – o którym mowa w art. 6 ust. 36 ustawy o dodatkach mieszkaniowych- przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, a kosztami poniesionymi przez osobę otrzymującą dodatek, w wysokości:

- 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym
- 12% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2 – 4 osobowym
- 10% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5 – osobowym i większym

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się w drodze decyzji administracyjnych na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

W 2017 r. wydano w tej sprawie 1 decyzję – na kwotę 281,38zł.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

PUP dysponuje coraz szerszą ofertą pracy, zdobywania kwalifikacji zawodowych, szkoleń, prac społecznie użytecznych czy robót publicznych.

Karta Dużej Rodziny

1. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:
  - a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
  - b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego – w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem,
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

2. Członkami rodziny wielodzietnej są:

- 1) rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonek rodzica;
- 3) dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, ze zm.2).

W 2017r. wydano 21 Kart Dużej Rodziny dla :

- 16 nowych rodzin;
  - 4 osób będących posiadaczem KDR (przedłużenia kart dla członka rodziny powyżej 18 roku życia - kontynuacja nauki);
  - 1 dziecka (nowego członka rodziny posiadającej KDR).
- (wydatek 208 zł)

Praca socjalna

Szczególne znaczenie w działaniach OPS zajmuje **praca socjalna**, prowadzona we wszystkich środowiskach osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jak również nie objętych pomocą finansową. Pracownicy socjalni realizują pracę socjalną w celu:

1. Zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych:

- a) pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno - rentowych;
- b) pomoc w uzyskaniu świadczeń z tytułu alimentów i ich podwyższeniu;
- c) udzielanie pomocy materialnej;
- d) pomoc w uzyskaniu ulg, umorzeń;
- e) pomoc i edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym;

2. Zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych:

- a) pomoc w złożeniu wniosku o przydział mieszkania socjalnego;
- b) pomoc w załatwieniu formalności związanych z zameldowaniem;
- c) pomoc w spłacie lub umorzeniu zaległości;
- d) pomoc w uzyskaniu tytułu prawnego do zajmowanego lokalu;
- e) pomoc w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego;
- f) wspólnie z klientem monitorowanie opłacania wydatków mieszkaniowych;
- g) pomoc w zakresie dostosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej;
- h) pomoc w pozyskaniu usług związanych z naprawą, zakupem, wymianą sprzętu gospodarstwa domowego;
- i) pomoc w sprawach związanych z koniecznymi pracami remontowymi

3. Rozwiązywania problemu bezrobocia:

- a) pomoc w nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy;
- b) pomoc w uzyskaniu możliwości podjęcia pracy (prace interwencyjne, roboty publiczne);
- c) pomoc w docieraniu do pracodawców;
- d) wsparcie w sytuacji pozostawania bez pracy bezrobotnego i jego rodziny;

4. Poprawy stanu zdrowia:

- a) ułatwianie uzyskania świadczeń zdrowotnych; w tym wystawianie decyzji o ubezpieczeniu zdrowotnym NFZ
- b) pomoc w realizacji recept;
- c) pomoc w załatwianiu pobytu i dotarciu do szpitala;
- d) pomoc w załatwianiu wizyty lekarza w domu;
- e) edukacja w zakresie profilaktyki i higieny zdrowotnej w rodzinie;

- f) pomoc w uzyskaniu sprzętu medycznego, ortopedycznego;
  - g) pomoc w załatwianiu usług rehabilitacyjnych świadczonych ambulatoryjnie bądź w placówce stacjonarnej.
5. **Zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym:**
- a) działania na rzecz zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę
  - b) działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, zagrożonej, potrzebującej pomocy
  - c) pomoc w zapewnieniu opieki całodobowej w DPS;
6. **Wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych:**
- a) pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności;
  - b) pomoc w uzyskaniu sprzętu medycznego, ortopedycznego;
  - c) pomoc w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne, sanatorium;
  - d) pomoc w korzystaniu z ulg, uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej;
  - e) pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych PFRON;
7. **Zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży:**
- a) pomoc w docieraniu rodziców z dziećmi do instytucji w celu diagnozy, rozwoju i rehabilitacji;
  - b) współpraca ze szkołą w zakresie realizacji obowiązku szkolnego;
  - c) pomoc w uzyskaniu podręczników szkolnych;
  - d) pomoc w zorganizowaniu wypoczynku dla dzieci (kolonie);
  - e) działania interwencyjne w sytuacji stwierdzenia naruszenia praw dziecka;
  - f) wystąpienie do sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczo-wychowawczych;
  - g) współpraca z kuratorem nad poprawą funkcjonowania rodziny;
  - h) pomoc w znalezieniu rodziny zastępczej.
8. **Poprawy funkcjonowania rodziny:**
- a) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie;
  - b) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w środowisku zamieszkania np. konflikty sąsiedzkie;
  - c) wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, w szczególności wypełnianie Niebieskiej Karty oraz udzielanie informacji o kompetencjach policji, prokuratury, sądu i pomoc w nawiązaniu kontaktu z w/w instytucjami;
  - d) pomoc w docieraniu do ośrodków interwencji kryzysowej
  - e) pomoc w docieraniu do rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego;
  - f) pomoc w docieraniu lub uczestnictwie w grupowych formach poradnictwa i terapii.
9. **Poprawy zdrowia osób zaburzonych psychicznie:**
- a) doprowadzanie do konsultacji psychologicznej i/lub psychiatrycznej;

- b) doprowadzenie do podjęcia leczenia;
  - c) pomoc w uzyskaniu usług specjalistycznych;
10. **Poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym:**
- a) kierowanie na zajęcia profilaktyczno-edukacyjne osób z grupy ryzyka;
  - b) uczestnictwo w interwencji alkoholowej;
  - c) pomoc w podjęciu leczenia;
  - d) wystąpienie o leczenie przymusowe;
  - e) pomoc w docieraniu do grup wsparcia lub uczestnictwa w programach dla uzależnionych;
  - f) monitorowanie procesu leczenia i utrzymywania abstynencji.
  - g) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - h) Gminny Program Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
11. **Inne:**
- a) pomoc w wyrobieniu dokumentu tożsamości;
  - b) załatwianie pogrzebu;
  - c) pomoc w załatwieniu spraw urzędowych;
  - d) pomoc w integracji ze środowiskiem po opuszczeniu zakładu karnego;
  - e) współpraca z kuratorem nad poprawą funkcjonowania osoby dorosłej;
  - f) pomoc w uzyskaniu porady prawnej;
  - g) edukacja w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Podstawę prawną systemu świadczeń wychowawczych stanowi ustawa z dnia 11 lutego 2016r. (Dz.U. z 2016r. , poz. 195). Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Organ właściwy realizuje zadania z zakresu świadczenia wychowawczego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka i wynosi ono 500 zł. miesięcznie. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Na drugie i kolejne dziecko świadczenie wychowawcze przyznawane jest niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Na pierwsze lub jedyne dziecko rodzice otrzymują świadczenie po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi : 800zł. netto na osobę w rodzinie lub 1.200zł , jeśli w rodzinie jest wychowywane dziecko niepełnosprawne.

O świadczenie wychowawcze mogą ubiegać się również osoby, których członkowie rodzin przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – w państwach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a wyjazd/ pobyt ten nie ma charakteru turystycznego, leczniczego lub nie jest związany z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W takich przypadkach gmina przekazuje wniosek wraz z dokumentami marszałkowi województwa w celu jego rozpatrzenia i ustalenia czy nie mają zastosowania unijne przepisy o koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych. Ma to na celu uniknięcie niedopuszczalnej w przepisach unijnych sytuacji pobierania przez tę samą osobę podobnych świadczeń w dwóch państwach UE/EOG jednocześnie.

Świadczenie wychowawcze nie jest wliczone do dochodu przy ustaleniu prawa do innych świadczeń, m.in. z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych wynosiły w 2017r. 2% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

„ Rodzina 500+ ” - wypłacone świadczenie 2017r.

<i>Wpłacone świadczenie wychowawcze w roku 2017</i>	
Liczba świadczeń	Kwota
11 188	5 594 325,50zł.

POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Zadaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w formie stypendiów i zasiłków szkolnych jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Świadczenia przyznawane są na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych w szkole albo poza nią, bądź na pomoc rzeczową np. zakup podręczników. Wydane decyzje administracyjne dotyczyły świadczeń przyznanych na rok szkolny 2017r. od 01.01.2017r. do 30.06.2017r. i od 01.09.2017r. do 31.12.2017r.

W czerwcu 2017r. Stypendium szkolne otrzymało 102 uczniów z 48 rodzin , którzy spełnili ustawowe kryteria. Przyznano także jednorazowe świadczenie z powodu zdarzenia losowego dla 1 ucznia z powodu śmierci jednego z rodziców. Dwóm rodzinom zostało przyznane stypendium na 3 dzieci, jednak go nie otrzymały z powodu niedostarczenia rachunków/ faktur. *Ogółem wypłacono 59 540,00zł.*

W grudniu 2017r. stypendium szkolne otrzymało 56 dzieci z 29 rodzin.

Ogółem wydano 22 145,46zł.

Wysokość stypendium dla jednego ucznia to 100zł. miesięcznie (600zł. za półrocze).

Ogółem w 2017r. na ten cel wydano : 81 685,46zł.

- w tym: - Środki Ministerstwa Edukacji Narodowej – 65276,36 zł. tj. 80%,

- Środki własne Gminy Santok – 16 319, 10 zł.tj. 20%.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

W 2017 r. Środowiskowy Dom Samopomocy zapewniał dzienną opiekę i terapię 20 osobom niepełnosprawnym.

Jedną z podstawowych form zajęć realizowanych w placówce jest trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, który ma na celu:

- kształtowanie świadomego komunikowania się werbalnego (umiejętność prawidłowego odnoszenia się do innych ludzi),
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie w życiu codziennym, rozwijanie samodzielności w zakresie podstawowych funkcji fizjologicznych, jedzenia, korzystanie z toalety, mycia się oraz umiejętności radzenia sobie z codziennymi obowiązkami np. pomoc podczas przygotowania posiłku, prania, sprzątania.

Zajęcia tematyczne. Są to zajęcia rozwijające różne umiejętności, zainteresowania, skierowane na poznanie otaczającego świata i życia w społeczeństwie. W ramach tych zajęć odbywają się pogadanki na temat świąt narodowych oraz wydarzeń historycznych, zapoznanie z tradycją i obrzędami.

Celem placówki jest między innymi integracja społeczna uczestników. Integracja ta jest możliwa dzięki uczestnictwu w wydarzeniach kulturalnych, udziale w różnorodnych, celowo zorganizowanych zajęciach, spotkaniach, wyjściach do kin, teatrów. Dzięki wyjazdom uczestnicy poznają nowe miejsca, zaspokajają swoją ciekawość świata i potrzebę poznania nowych dziedzin życia. W 2017 r. uczestnicy skorzystali z wyjazdu do:

- teatru
- kina
- Wrocławia ,
- Sandomierza (po drodze Kielce, Kazimierz Dolny)
- Międzyzdrojów (5 dni).

Uczestnicy organizowali różnego rodzaju uroczystości i wyjścia m.in. :

- Święta Wielkanocne,
- zabawę Andrzejkową,
- zabawę Mikołajkową,
- Wigilię.

Uczestnicy mieli możliwość udziału we wszystkich formach terapii , a prowadzone zajęcia miały pozytywny wpływ na poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym.

ASYSTENT RODZINY

Ustawa z dnia 25 maja 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej .

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

Głównym celem pracy Asystenta Rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej samodzielne wychowywanie dzieci.

Realizuje się go poprzez następujące działania :

- całościowe wspieranie rodzin zagrożonych różnymi dysfunkcjami wychowujących dzieci
- zapobieganie sytuacji, w której dziecko musiałoby opuścić rodzinę

W Gminie Santok w 2017 roku objęto pomocą asystenta rodziny 15 rodzin (27).

1. Wawrów - 2 zastępcze
2. Santok – 3 rodziny niepełne; 1– rodzina zastępcza
3. Płomykowo - 1 żyjąca w konkubinacie
4. Mąkoszyce – 1 jedna rodzina pełna
5. Baranowice – 1 rodzina niepełna ;1 rodzina żyjąca w konkubinacie
6. Lipki Wielkie- 2 rodziny niepełne,
7. Nowe Polichno -1 niepełna
8. Jastrzębnik – 1 rodzina niepełna
9. Górki – 1 pełna

Częstotliwość wizyt w rodzinie 2-3 razy w tygodniu.

Problemy rodzin z terenu Gminy Santok objętych pracą asystenta rodziny dzieli się następujące kategorie :

- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych ,
- zaniedbania rodziców w zakresie opieki i wychowania; powtarzającym się najczęściej powodem jest nadużywanie alkoholu,
- problemy wychowawcze i dydaktyczne dotyczące dzieci w wieku Szkoły Podstawowej i Gimnazjalnej,
- przemoc domowa,
- bezrobocie rodziców,
- ubóstwo rodzin.

W niektórych rodzinach wieloproblemowych zaobserwowano poprawę w ich funkcjonowaniu.

Trwałość tych zmian jest stosunkowo niewielka.

Efektem realizacji planu pracy z rodziną jest integracja rodziny, stabilizacja życiowa , zintegrowanie rodziny z otoczeniem społecznym, odbudowanie jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Poprawa sytuacji rodziny dysfunkcyjnej mimo długotrwałej pracy ma krótkotrwały efekt co wymaga modyfikacji planu dalszej pracy z rodziną.

PODSUMOWANIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku od początku swojej działalności realizuje zadania wynikające z polityki społecznej państwa nakierowane na umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości.

Zakres pomocy udzielanej przez OPS mieszkańcom gminy jest bardzo rozległy, znaczną część wsparcia stanowi praca socjalna. Kadra ośrodka jest wykwalifikowana w zakresie wymaganych kompetencji.

OPS pełniąc funkcję gospodarza na swoim terenie dysponuje w pełni rozeznaniem istniejących problemów, spośród których za najważniejsze należy uznać :

- 1/ brak mieszkań socjalnych
- 2/ bezradność i zaniedbania w sprawach opiekuńczo – wychowawczych rodziców – praca socjalna z rodziną
- 3/ wysoki poziom uzależnienia od alkoholu z tendencją wzrostu zjawiska wśród kobiet

OPS realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. oraz zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W/w zadania realizowane są zgodnie z uchwalonym budżetem na dany rok i obowiązującymi przepisami . Sprawozdanie z działalności OPS jest zgodnie z wykonanym budżetem.

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ		
Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
ZASIŁKI STAŁE	53	312 276,84zł.
ZASIŁKI OKRESOWE	74	97 000,00zł.
ZASIŁKI CELOWE w tym:	91	40 000,00zł.
zasiłki celowe	66	22086,00zł.
Zasiłki celowe specjalne	25	17 914,00zł.
SKŁADKI ZDROWOTNE DO ZASIŁKÓW STAŁCH (43 osoby pobierające zasiłek stały oraz pracowników CIS -20)	63	34 936,00zł.
specjalne zasiłki celowe	25	17914,00zł.
ŚWIADCZENIA Z PROGRAMU "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA" w tym:	128 054,00zł.	
Żywnienie dzieci w szkole	74	41 062,00zł.
Dowóz posiłków	5 884,00zł.	
Domy Pomocy Społecznej	13	347 358,93 zł.
Dodatki mieszkaniowe	1	281,38 zł.
UTRZYMANIE DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH ORAZ PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH	10	82 827,00 zł.
PRACA SOCJALNA	21 rodzin 56 osób w tych rodzinach	
POZOSTAŁE ŚWIADCZENIA REALIZOWANE PRZEZ OPS		
ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500 +	630	5 577 325,50zł.
ŚWIADCZENIA RODZINNE w tym:	2 388 001,94	
zasiłki rodzinne	380 dzieci	535 712,00zł.
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	56	56 000,00zł.
Dodatek z tyt. urodzenia dziecka	24	24 000,00zł.
Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	130	53 235,00zł.
Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka	186	34 344,00zł.
Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	34	40 470,00zł.
Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	270	27 000zł.
Dodatek z tyt. podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	33	27 928,00zł.
Dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	62	69 065,00zł.
Zasiłek pielęgnacyjny	271	496 944,00zł.
Świadczenie pielęgnacyjne	35	579 272,00zł.
Specjalny zasiłek opiekuńczy	9	49 551,00zł.
Zasiłek dla opiekuna	8	58 760,00zł.
Świadczenie rodzicielskie	94	108 925,00zł.
Zasiłek rodzinny 1zł za 1 zł.	8	1 986,03zł.
Składki na ubezpieczenie społeczne (emerytalno- rentowe)	32	132 343,65zł.
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	26	37 154,00zł.
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	45	224 810,00 zł.
STYPENDIA SZKOLNE w tym wypłacone w :	81 595,46 zł.	
- czerwcem 2017r.	102 uczniów	59 540,00 zł.
- grudniu 2017r.	56 uczniów	22 145,46 zł

Wydatki w poprzednich latach :

2015r. na pomoc społeczną - 1 983 896,90zł, na świadczenia rodzinne - 2 296 445,87zł (4 280 342,72zł)

środki własne gminy 912 775,68zł

2016r. na pomoc społeczną - 1 947 619,14zł, na świadczenia rodzinne - 2 632 547,27zł, na świadczenie wychowawcze 500+ - 4 272 615,76zł.

2017 r. na pomoc społeczna -1 860 453,13zł. na świadczenia rodzinne- 2 591 801,56zł., na świadczenie wychowawcze 500 + - 5 660 864,47zł.

Santok, dnia 12.03.2017r.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
Irena Dziubałowska